

Eindrapportage iXperiumdesignteam Graafschap College 2020-2021

Hybride leren

Aanleiding en praktijkvraag

Het Graafschap College wil steeds meer toewerken naar hybride, gepersonaliseerd en innovatief (beroeps)onderwijs. Aanleiding voor de praktijkvraag van het designteam komt naast het werken met BBL-studenten (deeltijd) voort uit de ervaringen met afstandsonderwijs vanwege COVID-19. Daardoor werd zichtbaar dat studenten ook thuis of op andere momenten dan tijdens de les toegang zouden moeten krijgen tot hun onderwijs. Verschillende partijen binnen en buiten de organisatie die wel en niet op school zijn willen lessen volgen en/of terugkijken waarbij de docent en student niet te veel extra belast worden. Het initiële beeld daarbij is een virtueel lokaal waar zowel synchroon als asynchroon geleerd kan worden. Er zijn daarbij drie vormen te onderscheiden: hybride synchroon waarbij een deel van de studenten thuis zit en een deel online is, online synchroon waarbij de studenten online de lessen kunnen volgen en asynchroon waarbij de studenten de lessen terug kunnen kijken. Bij alle drie de vormen moet het leerrendement zo hoog mogelijk zijn.

Het open leercentrum (OLC) van het Graafschap College worstelde daarnaast met de inzet van de coronagelden voor de achterstanden van studenten. Webinars die werden aangeboden om de achterstanden van studenten terug te brengen werden slecht bezocht. De reden voor de lage deelname van studenten was onduidelijk. In het designteam zijn de krachten gebundeld vanuit de gezamenlijke behoefte om de student te kunnen helpen in tijden van afstandsonderwijs.

Werkhypothese

Het designteam heeft de volgende gezamenlijke werkhypothese opgesteld:

Door gebruik van de website waarin het online/offline en synchroon/asynchroon overdragen van kennis en vaardigheden wordt gefaciliteerd en zelfregulatie wordt ondersteund en door gepersonaliseerd leren aan te bieden in het Onderwijs Leer Centrum (OLC) en de durfplek op een manier die bij de studenten past en met de personele en materiële ondersteuning die ze daarbij nodig hebben (ICT / OLC / SLB)

Verwachten we voor de generieke vakken onder alle studenten van Graafschap College die behoefte hebben aan aanvullend aanbod

Te bereiken dat studenten die aanvullend willen leren hiertoe mogelijkheden hebben én deze mogelijkheden ook gebruiken

Doordat door studenten op verschillende manieren kennis aan te bieden zij dit op verschillende manieren kunnen gebruiken en de mogelijkheid krijgen dit in eigen tijd en tempo te doen. Door de student op maat te ondersteunen vanuit de opleidingen en het taal- en rekenteam.

En dat zien we aan de toename gebruik van de website en het aanbod en groei in kwaliteit van de workshops en website.

Activiteiten

Het designteam is gestart met het verhelderen van de vraag. Bij de eerste bijeenkomsten was een van de docenten nog niet aanwezig. In eerste instantie bestond het designteam uit twee docenten van Graafschap College, waarvan een ook procesbegeleider was, en een onderzoeker vanuit het iXperium Centre of Expertise Leren met ict. Op het moment dat het OLC bij het designteam aansloot

als mede-vraageigenaar bleek dat er een tweede ronde vraagarticulatie nodig was. Het gezamenlijk in beeld krijgen van het probleem, zonder meteen aan oplossingen te denken bleek erg lastig: vanuit het OLC was er immers al een oplossing, o.a. het aanbieden van webinars om leerachterstanden weg te werken (die onvoldoende werden bezocht), en het probleem leek vooral op te lossen door een betere communicatie van het OLC richting met name de student.

Een crash course design thinking werd ingezet om beter inzicht te krijgen in de ervaren problemen van docenten rondom het ondersteunen van de studenten met leerachterstanden en de inzet van webinars. Aan deze crash course nam ook een aantal docenten van buiten het iXperium designteam deel. De input bij de bijeenkomst is gebruikt om een Miro te maken waarin verschillende knelpunten met betrekking tot de webinars werden aangescherpt. De inbedding van de webinars in het onderwijs/de opleidingen en de verbinding met de docenten waren daarin belangrijke aspecten. Het patroon dat naar voren kwam, is dat de webinars, net als het hybride lokaal, sterk technology-driven zijn, en steeds als losse oplossing werden opgezet zonder actief de verbinding te maken met de concrete problemen en de probleemeigenaren in de praktijk.

Het OLC is vervolgens veel meer in de verbinding met de opleiding en docenten aan de slag te gaan. Zij zijn met docenten in gesprek gegaan en hebben gekeken waar behoeftes en mogelijkheden liggen. Daarnaast heeft het OLC in de lessen van de docenten een praatje verzorgd voor studenten om duidelijk te maken dat het gebruik van het OLC bij het onderwijs hoort en niet losstaat van de opleiding en het leren.

Complicerende factor tijdens het proces was de financiering van de webinars van het OLC uit de coronagelden. Wanneer gaandeweg COVID-19 op z'n retour blijkt, wordt de participatie van de probleemeigenaar OLC enigszins belemmerd in de ontwerpfase. De gelden drogen op en de strategische plannen voor het OLC wijzigen. Daarnaast vraagt de deelnemer van het OLC zich af of de problematiek nog wel speelt: studenten zijn veel meer op school en de behoefte aan webinars is niet groot. Op andere plekken binnen het Graafschap College blijkt samenwerking te worden gezocht rondom het aanbieden van webinars, o.a. vanuit de regio. Daarom besluit het designteam om een adviesrapport te schrijven voor het Euregionaal Kenniscentrum, om de ervaringen en leerpunten van het designteam naar deze groep over te dragen. Vanuit Graafschap College liggen daar initiatieven in het verlengde van de activiteiten van het iXperiumdesignteam en het lijkt daarom duurzaam om de lessons learned over te dragen naar deze groep.

Product/ontwerp

Beschrijving product/ontwerp

Het [adviesrapport 'Schoolblue'](#) voor het Euregionaal Kenniscentrum bevat een uitleg van het vraagstuk van het designteam, de uitkomsten van de literatuurverkenning en de conclusies en aanbevelingen vanuit het proces. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het zorgen voor een betere communicatie tussen de designteams en overige initiatieven zodat er minder overlap is van activiteiten en krachtenbundeling; het inzetten van opgedane kennis van het designteam bij verdere ontwikkeling van hybride onderwijs en het advies om de tijd en ruimte te nemen om te werken aan innovaties (minder nadruk op kort-cyclisch werken gericht op snelle oplossingen).

Mate van differentiatie en zelfsturing en rol van ict

Differentiatie en zelfsturing was steeds uitgangspunt om webinars aan te bieden. Echter, meer is nodig voor het tot een succes maken van de inspanningen van het Graafschap College ten aanzien van die webinars. De studenten komen niet automatisch, het moet goed ingebed en zichtbaar zijn binnen de opleidingen en voor studenten. Het leek erop dat het Graafschap College hier nog niet helemaal klaar voor was.

Onderzoek leerarrangement

Er is door het OLC onderzocht in welke mate de studenten de webinars bezochten en waarom.

Kennis en inzichten

De belangrijkste kennis en inzichten van de deelnemers aan het designteam gaan voor een deel over het proces rondom het aanbod van webinars. Differentiatie en zelfsturing was steeds uitgangspunt om webinars aan te bieden. Er blijkt echter meer nodig om de webinars tot een succes te kunnen maken. Het aanbod moet goed ingebed en zichtbaar zijn binnen de opleidingen en voor studenten. De inbedding van de technologie en de inzet van webinars om de leerachterstanden van de studenten te verkleinen vraagt om een intensieve verbinding van de ontwikkelaars/het OLC met de onderwijsteams, de docenten en de slb'ers. Het lijkt erop dat het Graafschap College hier nog niet helemaal klaar voor was. Ook blijkt dat ondanks alle technische mogelijkheden studenten niet automatisch komen.

Met betrekking tot de opzet van de beoogde leerarrangementen, de webinars, zijn een aantal zaken van belang. Wanneer zelfsturing van de student gekozen wordt als principe dan is het relevant om te kijken wat de student motiveert om deel te nemen aan de webinars. Ontwerp vragen daarbij zijn: hoe zorg je voor relevantie, gevoel van competentie, autonomie en verbondenheid met anderen ten aanzien van de webinars. Hoe zorg je voor een veilige leeromgeving en op welke manier motiveer je de studenten (extrinsieke of intrinsieke motivatie)?

Bevorderende en belemmerende factoren

Bevorderende factor binnen het designteam was het onderling delen van kennis en gebruik maken van elkaars expertise. De situatie rondom COVID-19 heeft een impact gehad op de start van het designteam en het proces. Mede door de pandemie was het in eerste instantie moeilijk om docenten te vinden die met het (oorspronkelijke) vraagstuk met betrekking tot het 'hybride klaslokaal' aan de slag wilden gaan. Verder was de facilitering van de deelnemers niet op orde, deels ook veroorzaakt door de situatie rondom COVID-19. Ook was het voor de designteamwerkwijze en het proces lastig dat de docenten in het designteam zich niet echt probleem eigenaar voelden en er door COVID-19 andere zaken voor de docenten vaak urgenter waren.

Implementatie en vervolg

Het adviesrapport ('Schoolblue') met de kennis en leerpunten van het designteam is aangeboden aan de projectleider van het Euregionaal Vaardighedencentrum, waar studenten zich kunnen melden als ze vragen hebben.

Verantwoording

Dit designteam maakte deel uit van de MBO Onderzoekswerkplaats Gepersonaliseerd leren met ict. Het designteam bestond uit twee docenten waarvan één de procesbegeleider was en een medewerker die verschillende keren is aangehaakt vanuit het OLC. Het designteam werd ondersteund door een onderzoeker van het iXperium Centre of Expertise Leren met ict.